

ข้อบัญญัติกรุงเทพมหานคร

เรื่อง ตลาด

พ.ศ. ๒๕๕๖

โดยที่เป็นการสมควรตราข้อบัญญัติกรุงเทพมหานครว่าด้วยตลาด

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๓๕ มาตรา ๓๗ มาตรา ๕๔ มาตรา ๕๕ และมาตรา ๕๘ แห่งพระราชบัญญัติการสาธารณสุข พ.ศ. ๒๕๓๕ อันเป็นพระราชบัญญัติที่มีบทบัญญัติบางประการเกี่ยวกับการจำกัดสิทธิและเสรีภาพของบุคคล ซึ่งมาตรา ๒๕ ประกอบกับมาตรา ๓๕ มาตรา ๔๘ และมาตรา ๕๐ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย บัญญัติให้กระทำได้โดยอาศัยอำนาจตามบทบัญญัติแห่งกฎหมาย ประกอบกับมาตรา ๕๗ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการกรุงเทพมหานคร พ.ศ. ๒๕๒๘ กรุงเทพมหานครโดยความเห็นชอบของสภากรุงเทพมหานคร จึงตราข้อบัญญัติกรุงเทพมหานครขึ้นไว้ ดังต่อไปนี้

ข้อ ๑ ข้อบัญญัติกรุงเทพมหานครนี้เรียกว่า “ข้อบัญญัติกรุงเทพมหานคร เรื่อง ตลาด พ.ศ. ๒๕๕๖”

ข้อ ๒ ข้อบัญญัติกรุงเทพมหานครนี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

ข้อ ๓ บรรดาข้อบัญญัติ กฎ ข้อบังคับ ระเบียบ คำสั่งอื่นใดในส่วนที่ตราไว้แล้วในข้อบัญญัติกรุงเทพมหานครนี้ หรือซึ่งขัดหรือแย้งกับข้อบัญญัติกรุงเทพมหานครนี้ ให้ใช้ข้อบัญญัติกรุงเทพมหานครนี้แทน

ข้อ ๔ ให้ผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานครรักษาราชการตามข้อบัญญัติกรุงเทพมหานครนี้ และให้มีอำนาจออกข้อบังคับ ระเบียบ คำสั่ง ประกาศ เพื่อปฏิบัติการให้เป็นไปตาม ข้อบัญญัติกรุงเทพมหานครนี้

หมวด ๑

วิเคราะห์ศัพท์

ข้อ ๕ ในข้อบัญญัติกรุงเทพมหานครนี้

“ตลาด” หมายความว่า สถานที่ซึ่งปกติจัดไว้ให้ผู้ค้าใช้เป็นที่ชุมนุมเพื่อจำหน่ายสินค้าประเภทสัตว์ เนื้อสัตว์ ผัก ผลไม้ หรืออาหารอันมีสภาพเป็นของสด ประกอบหรือปรุงแล้ว หรือของเสียบง่าย ทั้งนี้ ไม่ว่าจะมีการจำหน่ายสินค้าประเภทอื่นด้วยหรือไม่ก็ตาม และหมายความรวมถึงบริเวณซึ่งจัดไว้สำหรับผู้ค้าใช้เป็นที่ชุมนุมเพื่อจำหน่ายสินค้าประเภทดังกล่าวเป็นประจำหรือเป็นครั้งคราวหรือตามวันที่กำหนด

“สินค้า” หมายความว่า เครื่องอุปโภค บริโภค หรือสิ่งของต่างๆ ที่วางจำหน่ายในตลาด

“อาหารสด” หมายความว่า อาหารประเภทสัตว์ เนื้อสัตว์ ผัก ผลไม้ และของอื่นๆ ที่มีสภาพเป็นของสด

“อาหารแปรรูป” หมายความว่า อาหารสดที่แปรรูป ทำให้แห้ง หรือหมักดอง หรือในรูปอื่นๆ รวมทั้งที่ใช้สารปรุงแต่งอาหาร

“อาหารปรุงสำเร็จ” หมายความว่า อาหารที่ได้ผ่านการทำ ประกอบ ปรุงจนสำเร็จพร้อมที่จะรับประทานได้ รวมทั้งของหวานและเครื่องดื่มชนิดต่างๆ ที่มีได้บรรจุในภาชนะที่ปิดสนิท

“การล้างตลาดตามหลักการสุขาภิบาล” หมายความว่า การทำความสะอาดตัวอาคารแผงขายของในตลาด พื้น ผนัง เพดาน (ถ้ามี) รางระบายน้ำ ห้องน้ำ ห้องส้วม และบริเวณต่างๆ รอบอาคารตลาดให้สะอาด ปราศจากสิ่งปฏิกูล มูลฝอย หยากไข่ ฝุ่นละออง คราบสกปรกและอื่นๆ รวมทั้งให้มีการฆ่าเชื้อโรคและกำจัดสัตว์พาหะนำโรค ทั้งนี้ สารเคมีที่ใช้ต้องไม่มีผลกระทบต่อระบบบำบัดน้ำเสียของตลาด

“สิ่งปฏิกูล” หมายความว่า อุจจาระหรือปัสสาวะ และหมายความรวมถึงสิ่งอื่นใดซึ่งเป็นสิ่งโสโครกหรือมีกลิ่นเหม็น

“มูลฝอย” หมายความว่า เศษกระดาษ เศษผ้า เศษอาหาร เศษสินค้า ถูพลาสติก ภาชนะที่ใส่อาหาร ถัง มูลสัตว์ หรือซากสัตว์ รวมตลอดถึงสิ่งอื่นใดที่เก็บกวาดจากถนน ตลาด ที่เลี้ยงสัตว์ หรือที่อื่น

“อาคาร” หมายความว่า ตึก บ้าน เรือน โรง ร้าน แพ คลังสินค้า สำนักงาน หรือสิ่งที่สร้างขึ้นอย่างอื่นซึ่งบุคคลอาจเข้าอยู่หรือเข้าใช้สอยได้

“เจ้าพนักงานท้องถิ่น” หมายความว่า ผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานคร

“เจ้าพนักงานสาธารณสุข” หมายความว่า เจ้าพนักงานซึ่งได้รับการแต่งตั้งให้ปฏิบัติกรตามพระราชบัญญัติการสาธารณสุข พ.ศ. ๒๕๓๕

หมวด ๒

ลักษณะของตลาด

ข้อ ๖ ในข้อบัญญัติกรุงเทพมหานครนี้ ให้จัดตลาดเป็น ๓ ประเภท ดังนี้

(๑) ตลาดประเภทที่ ๑ ได้แก่ ตลาดที่มีโครงสร้างอาคารและดำเนินการเป็นการประจำหรืออย่างน้อยสัปดาห์ละ ๑ ครั้ง และมีลักษณะตามที่กำหนดไว้ในส่วนที่ ๑

(๒) ตลาดประเภทที่ ๒ ได้แก่ ตลาดที่ไม่มีโครงสร้างอาคารและดำเนินกิจการเป็นการประจำหรืออย่างน้อยสัปดาห์ละ ๑ ครั้ง และมีลักษณะตามที่กำหนดไว้ใน ส่วนที่ ๒

(๓) ตลาดประเภทที่ ๓ ได้แก่ ตลาดที่ไม่มีโครงสร้างอาคารและดำเนินกิจการชั่วคราวหรือเป็นครั้งคราวหรือตามวันที่กำหนด และมีลักษณะตามที่กำหนดไว้ใน ส่วนที่ ๓

ข้อ ๗ ที่ตั้งของตลาดต้องอยู่ห่างไม่น้อยกว่า ๑๐๐ เมตร จากแหล่งที่ก่อให้เกิดมลพิษ ของเสีย โรงเลี้ยงสัตว์ แหล่งโสโครก ที่กำจัดมูลฝอย อันอาจเป็นอันตรายต่อสุขภาพอนามัย เว้นแต่จะมีวิธีการป้องกันซึ่งเจ้าพนักงานสาธารณสุข ได้ให้ความเห็นชอบแล้ว

ส่วนที่ ๑

ตลาดประเภทที่ ๑

ข้อ ๘ ตลาดประเภทที่ ๑ ต้องมีเนื้อที่ตามความเหมาะสม โดยมีส่วนประกอบของสถานที่และสิ่งปลูกสร้าง คือ อาคารสิ่งปลูกสร้างสำหรับผู้ขายของ ที่ชนถ่ายสินค้า ส้วมและที่ถ่ายปัสสาวะ ที่รวบรวมมูลฝอย และที่จอดรถตามที่กำหนดในส่วนนี้

ข้อ ๙ อาคารสิ่งปลูกสร้างสำหรับผู้ขายของ ต้องมีและเป็นไปตามหลักเกณฑ์ และสุขลักษณะ ดังต่อไปนี้

(๑) มีถนนรอบอาคารตลาดกว้างไม่น้อยกว่า ๔ เมตร และมีทางเข้าออกบริเวณตลาดกว้างไม่น้อยกว่า ๔ เมตรอย่างน้อยหนึ่งทาง

- (๒) ตัวอาคารตลาดทำด้วยวัสดุถาวร มั่นคง แข็งแรง
- (๓) หลังคาสร้างด้วยวัสดุทนไฟ และแข็งแรงทนทาน ความสูงของหลังคา ต้องมีความเหมาะสมกับการระบายอากาศของตลาดนั้นๆ
- (๔) พื้นทำด้วยวัสดุถาวร แข็งแรง เรียบ ทำความสะอาดง่าย และไม่มีน้ำขัง
- (๕) ฝาผนังทำด้วยวัสดุถาวร แข็งแรง เรียบ และทำความสะอาดง่าย
- (๖) ประตูต้องมีความกว้างไม่น้อยกว่า ๒ เมตร และสามารถป้องกันสัตว์ ต่างๆ เข้าไปพลุกพล่านในตลาด
- (๗) ทางเดินภายในอาคารสำหรับผู้ซื้อที่มีความกว้างไม่น้อยกว่า ๒ เมตร
- (๘) มีการระบายอากาศภายในตลาดเพียงพอ ไม่ให้เกิดกลิ่นเหม็นอับ
- (๙) ความเข้มของแสงสว่างในอาคารตลาดไม่น้อยกว่า ๑๐๐ ลักซ์ เว้นแต่ ที่แผงขายสินค้าหรือเจียงจำหน่ายเนื้อสัตว์ต้องมีความเข้มของแสงสว่างไม่น้อยกว่า ๒๐๐ ลักซ์ ทั้งนี้ ต้องไม่ใช่แสงหรือวัสดุอื่นที่ทำให้สีของสินค้าเปลี่ยนแปลงไป จากธรรมชาติ
- (๑๐) แผงขายสินค้าเป็นแบบปิดทึบ ทำด้วยวัสดุถาวร เรียบ มีความลาดเอียง และทำความสะอาดง่าย มีพื้นที่แผงไม่น้อยกว่า ๒ ตารางเมตร สูงจากพื้นไม่น้อยกว่า ๖๐ เซนติเมตร และมีทางเข้าแผงของผู้ขายของกว้างไม่น้อยกว่า ๗๐ เซนติเมตร มีที่นั่งสำหรับผู้ขายของไว้โดยเฉพาะอย่างเหมาะสม แยกต่างหากจากแผงและสะดวก ต่อการเข้าออก
- (๑๑) จัดให้มีน้ำประปาอย่างเพียงพอสำหรับล้างสินค้าหรือล้างมือโดยระบบท่อ สำหรับแผงขายอาหารสดต้องมีก๊อกน้ำไม่น้อยกว่า ๑ ก๊อกน้ำต่อ ๒ แผง และมีการ วางท่อในลักษณะที่ปลอดภัยไม่เกิดการปนเปื้อนจากน้ำโสโครก ไม่ติดหรือทับกับ ท่ออุจจาระ และต้องจัดให้มีที่เก็บสำรองน้ำให้มีปริมาณเพียงพอและสะดวกต่อการใช้

(๑๒) มีทางระบายน้ำทำด้วยวัสดุถาวร เรียบ ทางระบายน้ำภายในตลาดต้องเป็นแบบเปิด ส่วนทางระบายน้ำรอบตลาดต้องเป็นแบบรูปตัวยูและมีตะแกรงปิดที่สามารถเปิดทำความสะอาดได้ง่าย มีความลาดเอียง ระบายน้ำได้สะดวก มีบ่อดักมูลฝอย บ่อดักไขมัน และระบบบำบัดน้ำเสีย โดยน้ำทิ้งต้องได้มาตรฐานน้ำทิ้งตามกฎหมายว่าด้วยการควบคุมอาคาร เว้นแต่จะได้จัดส่งน้ำเสียไปบำบัดในระบบบำบัดน้ำเสียรวมของกรุงเทพมหานคร โดยชำระค่าบริการตามอัตราที่กรุงเทพมหานครกำหนด

(๑๓) ต้องจัดให้มีเครื่องดับเพลิงตามกฎหมายว่าด้วยการควบคุมอาคาร ติดตั้งไว้ในบริเวณที่เห็นได้ง่าย

ข้อ ๑๐ ที่ขนถ่ายสินค้าต้องจัดให้มีและอยู่ในบริเวณหนึ่งบริเวณใดโดยเฉพาะ มีพื้นที่เพียงพอสำหรับการขนถ่ายสินค้าในแต่ละวัน และสะดวกต่อการขนถ่ายสินค้า และการรักษาความสะอาด

ข้อ ๑๑ ส้วมและที่ถ่ายปัสสาวะต้องมีและเป็นไปตามหลักเกณฑ์และสุขลักษณะ ดังต่อไปนี้

(๑) ตั้งอยู่ในที่เหมาะสมนอกตัวอาคารตลาด

(๒) มีระบบการขับเคลื่อนอุจจาระและปัสสาวะลงสู่ที่เก็บกัก ซึ่งจะต้องป้องกันสัตว์และแมลงพาหะนำโรคได้ และไม่ปนเปื้อนแหล่งน้ำธรรมชาติและน้ำใต้ดินทุกชั้นตอน

(๓) ห้องส้วมต้องสร้างด้วยวัสดุทนทานและทำความสะอาดง่าย มีขนาดเนื้อที่ภายในไม่น้อยกว่า ๐.๕๐ ตารางเมตรต่อหนึ่งที่นั่ง และมีความกว้างภายในไม่น้อยกว่า ๐.๕๐ เมตร ประตูเป็นชนิดเปิดออก และมีผนังกันเพื่อมิให้ประตูเปิดสู่ตลาดโดยตรง

(๔) ระยะตั้งระหว่างพื้นถึงส่วนต่ำสุดของคาน หรือเพดาน หรือสิ่งอื่นที่ติดกับคานหรือเพดานต้องไม่น้อยกว่า ๒ เมตร และต้องมีช่องระบายอากาศไม่น้อยกว่าร้อยละสิบของพื้นที่ห้องหรือมีพัดลมระบายอากาศ

(๕) พื้นห้องส้วมต้องมีความลาดเอียงไม่น้อยกว่า ๑:๑๐๐ และมีจุดระบายน้ำทิ้งอยู่ในตำแหน่งต่ำสุดของพื้นห้อง

(๖) กรณีเป็นโถส้วมชนิดคอห่านต้องสูงจากพื้นไม่น้อยกว่า ๐.๒๐ เมตร

(๗) มีท่อระบายอุจจาระลงสู่ถังเก็บกัก ซึ่งต้องมีขนาดเส้นผ่าศูนย์กลางไม่น้อยกว่า ๑๐ เซนติเมตร มีความลาดเอียงไม่น้อยกว่า ๑:๑๐

(๘) มีท่อระบายก๊าซขนาดเส้นผ่าศูนย์กลางไม่น้อยกว่า ๒.๕๐ เซนติเมตร สูงเหนือหลังคาส้วมหรือสูงจนกลิ่นเหม็นของก๊าซไม่รบกวนผู้อื่น

(๙) ความเข้มของแสงสว่างในห้องส้วมไม่น้อยกว่า ๑๐๐ ลักซ์

(๑๐) จัดให้มีกระดาษชำระ หรือน้ำสำหรับชำระให้เพียงพอสำหรับห้องส้วมทุกห้อง รวมทั้งจัดให้มีการทำความสะอาดเป็นประจำทุกวัน

ข้อ ๑๒ จำนวนส้วมและที่ถ่ายปัสสาวะ ต้องจัดให้มี ดังนี้

(๑) ส้วมต้องมีไม่น้อยกว่า ๖ ที่ ต่อจำนวนแฟงไม่เกิน ๔๐ แฟง โดยแยกเป็นส้วมชาย ๒ ที่ ส้วมหญิง ๔ ที่ และให้เพิ่มทั้งส้วมชายและส้วมหญิงอีก ๑ ที่ และ ๒ ที่ ตามลำดับ ต่อจำนวนแฟงที่เพิ่มขึ้นทุก ๒๕ แฟง

(๒) ที่ถ่ายปัสสาวะชายต้องจัดให้มีไม่น้อยกว่าจำนวนส้วมชายและอยู่ในบริเวณเดียวกัน

(๓) อ่างล้างมือต้องจัดให้มีไม่น้อยกว่า ๑ ที่ ต่อส้วม ๒ ที่ และที่ถ่ายปัสสาวะ ๒ ที่

ข้อ ๑๓ ที่รวบรวมมูลฝอยต้องมีลักษณะเป็นสิ่งปลูกสร้างถาวร หรือเป็นที่ปกคลุมฝอยที่เจ้าพนักงานสาธารณสุขเห็นว่าเหมาะสมกับตลาดนั้นๆ มีขนาดเพียงพอที่จะรองรับปริมาณมูลฝอยในแต่ละวัน มีการปกปิดสามารถป้องกันสัตว์เข้าไปคุ้ยเขี่ยได้ ตั้งอยู่นอกตัวอาคารตลาด และอยู่ในพื้นที่ที่รถเข้าออกได้สะดวก

ข้อ ๑๔ ที่จอดรถต้องจัดให้มีตามข้อบัญญัติกรุงเทพมหานครว่าด้วยการควบคุมอาคาร

ส่วนที่ ๒

ตลาดประเภทที่ ๒

ข้อ ๑๕ ตลาดประเภทที่ ๒ ต้องมีเนื้อที่ตามความเหมาะสม และให้มีบริเวณที่จัดไว้สำหรับผู้ขายของ ส้วมและที่ถ่ายปัสสาวะ และที่รวบรวมมูลฝอยตามที่กำหนดในส่วนนี้

ข้อ ๑๖ บริเวณที่จัดไว้สำหรับผู้ขายของ ต้องมีและเป็นไปตามหลักเกณฑ์และสุขลักษณะ ดังต่อไปนี้

- (๑) พื้นทำด้วยวัสดุถาวร แข็งแรง เรียบ ทำความสะอาดง่าย และไม่มีน้ำขัง
- (๒) จัดให้มีรั้วที่สามารถป้องกันสัตว์ต่างๆ เข้าไปพลุกพล่านในตลาดได้
- (๓) แผงขายสินค้าต้องทำด้วยวัสดุถาวร เรียบ มีความลาดเอียง และทำความสะอาดง่าย สูงจากพื้นไม่น้อยกว่า ๖๐ เซนติเมตร ด้านล่างของแผงไม่ใช่เป็นที่เก็บหรือสะสมสินค้าและของอื่นๆ และมีทางเข้าแผงสำหรับผู้ขายของกว้างไม่น้อยกว่า ๑๐ เซนติเมตร

(๔) ทางเดินสำหรับผู้ซื้อที่มีความกว้างไม่น้อยกว่า ๒ เมตร

(๕) จัดให้มีน้ำประปาหรือน้ำที่สะอาดไว้ใช้ในตลาดอย่างเพียงพอ

(๖) มีทางระบายน้ำแบบเปิดรอบตลาด ทำด้วยวัสดุदार เรียบ มีความลาดเอียง ระบายน้ำได้สะดวก มีบ่อดักมูลฝอย บ่อดักไขมัน บ่อดักน้ำเสียก่อนระบายน้ำออกจากตลาดสู่ท่อสาธารณะ ทั้งนี้ ต้องไม่ระบายน้ำสู่แหล่งน้ำสาธารณะ และไม่ก่อให้เกิดเหตุเดือดร้อนรำคาญแก่ประชาชนข้างเคียง สำหรับตลาดที่มีพื้นที่ตลาดตั้งแต่ ๑,๒๐๐ ตารางเมตรขึ้นไป ต้องจัดให้มีระบบบำบัดน้ำเสียและน้ำทิ้ง ต้องได้มาตรฐานคุณภาพน้ำทิ้งโดยมีค่าบีโอดีไม่เกิน ๕๐ มิลลิกรัมต่อลิตร เว้นแต่จะจัดส่งน้ำเสียไปบำบัดในระบบบำบัดน้ำเสียรวมของกรุงเทพมหานคร โดยชำระค่าบริการตามอัตราที่กรุงเทพมหานครกำหนด

ข้อ ๑๓ ส้วมและที่ถ่ายปัสสาวะ ต้องเป็นไปตามหลักเกณฑ์และสัญลักษณ์ตามที่กำหนดในข้อ ๑๑ (๒) - (๑๐) และมีจำนวนตามที่กำหนดในข้อ ๑๒ และตั้งอยู่ในที่เหมาะสมนอกบริเวณแผงขายสินค้า

ข้อ ๑๔ ที่รวบรวมมูลฝอย ต้องมีลักษณะเป็นที่พักมูลฝอยที่เจ้าพนักงานสาธารณสุขเห็นว่าเหมาะสมกับตลาดนั้นๆ มีขนาดเพียงพอที่จะรองรับปริมาณมูลฝอยในแต่ละวัน มีการปกปิดสามารถป้องกันสัตว์เข้าไปคุ้ยเขี่ยได้ ตั้งอยู่นอกบริเวณแผงขายสินค้า และอยู่ในพื้นที่ที่รถเข้าออกได้สะดวก

ส่วนที่ ๓

ตลาดประเภทที่ ๓

ข้อ ๑๕ ตลาดประเภทที่ ๓ ต้องมีเนื้อที่ตามความเหมาะสม และให้มีบริเวณที่จัดไว้สำหรับผู้ขายของ ส้วมและที่ถ่ายปัสสาวะ และที่รวบรวมมูลฝอยตามที่กำหนดในส่วนนี้

ข้อ ๒๐ บริเวณที่จัดไว้สำหรับผู้ขายของ ต้องมีและเป็นไปตามหลักเกณฑ์ และสุขลักษณะตามที่กำหนด ดังต่อไปนี้

- (๑) แผงขายสินค้าสูงจากพื้นไม่น้อยกว่า ๖๐ เซนติเมตร
- (๒) ทางเดินระหว่างแผงสำหรับผู้ซื้อต้องกว้างไม่น้อยกว่า ๒ เมตร
- (๓) จัดให้มีน้ำประปาหรือน้ำที่สะอาดไว้ใช้ในตลาดอย่างเพียงพอ
- (๔) จัดให้มีตะแกรงดักมูลฝอยบริเวณที่ระบายน้ำก่อนปล่อยน้ำทิ้งลงสู่ท่อ

ระบายน้ำสาธารณะ

ข้อ ๒๑ ส้วมและที่ถ่ายปัสสาวะต้องเป็นไปตามหลักเกณฑ์และสุขลักษณะ ตามที่กำหนดในข้อ ๑๗ และมีจำนวนตามที่กำหนดในข้อ ๑๒ เว้นแต่จะจัดให้มี ส้วมเคลื่อนที่หรือมีส้วมสาธารณะหรือส้วมของหน่วยงานราชการที่ได้รับอนุญาตให้ใช้อยู่ ใกล้เคียงห่างไม่เกิน ๑๐๐ เมตร

ข้อ ๒๒ ที่รวบรวมมูลฝอย มีลักษณะตามที่กำหนดในข้อ ๑๘

หมวด ๓

การดำเนินกิจการตลาด

ข้อ ๒๓ ผู้ได้รับใบอนุญาตจัดตั้งตลาดต้องดูแล ควบคุม ความปลอดภัยของ อาหารที่จำหน่ายในตลาดเพื่อเป็นการคุ้มครองสุขภาพผู้บริโภค ดังต่อไปนี้

- (๑) จัดให้มีสถานที่ให้ความรู้แก่ผู้บริโภคภายในตลาด

(๒) จัดให้มีการตรวจสอบสารปนเปื้อนในอาหารที่เป็นอันตรายต่อสุขภาพ อย่างน้อย ๕ ชนิด ได้แก่ สารบอแรกซ์ สารฟอร์มาลิน สารไฮโดรซัลไฟด์ กรด ซาลิซิลิก และสารตกค้างยาฆ่าแมลง โดยใช้เกณฑ์ความปลอดภัยของอาหารตามที่ กรมวิทยาศาสตร์การแพทย์กำหนด

(๓) จัดให้มีเจ้าหน้าที่ของตลาดที่ผ่านการฝึกอบรมวิธีใช้ชุดทดสอบสารปนเปื้อน ในอาหารอย่างง่าย ไว้ประจำจุดทดสอบ

(๔) ดูแลให้มีการจำหน่ายอาหารที่สะอาด ปลอดภัย ไม่เป็นอาหารที่ผิด กฎหมายหรือต้องห้ามตามกฎหมาย

ข้อ ๒๔ การจัดวางสินค้าในตลาด ต้องจัดวางผังการจำหน่ายสินค้าแต่ละประเภท ให้เป็นหมวดหมู่ไม่ปะปนกัน แยกเป็นประเภทอาหารสดชนิดต่างๆ อาหารแปรรูป อาหารปรุงสำเร็จ และประเภทสินค้าที่ไม่ใช่อาหาร เพื่อสะดวกในการดูแลความสะอาด และป้องกันการปนเปื้อนในอาหาร

ในกรณีที่เป็นอาหารสดซึ่งอาจมีน้ำหรือของเหลวไหลหยดเลอะเทอะ ต้องมีการ กั้นไม่ให้มีน้ำหรือของเหลวนั้นไหลจากแผงลงสู่พื้นตลาด และต้องจัดให้มีท่อหรือ ทางสำหรับระบายน้ำหรือของเหลวนั้นลงสู่ท่อระบายน้ำ โดยไม่ให้เปื้อนพื้นตลาด

ข้อ ๒๕ ห้ามวางสิ่งของกีดขวางทางเดินในตลาด หรือวางตามทางเข้าสู่ตลาด ทางเดินและถนนรอบตลาด

ข้อ ๒๖ การเปิดและปิดตลาด ให้เป็นไปตามเวลาที่ผู้ขอรับใบอนุญาตยื่น ขอไว้ในคำขอรับใบอนุญาต

ข้อ ๒๗ ห้องส้วม ที่ถ่ายปัสสาวะ ก้อนน้ำใช้ และสาธารณูปโภคอื่นๆ ที่จัดไว้ ต้องเปิดให้มีการใช้ได้ตลอดเวลาในขณะประกอบกิจการ

หมวด ๔

การบำรุงรักษาตลาด

ข้อ ๒๘ ให้เจ้าพนักงานท้องถิ่นแนะนำให้ผู้ได้รับใบอนุญาตจัดตั้งตลาดจัดให้มีคณะกรรมการตลาด เพื่อการมีส่วนร่วมเกี่ยวกับการดูแลรักษาความสะอาดเรียบร้อยภายในตลาด

ข้อ ๒๙ ผู้ได้รับใบอนุญาตจัดตั้งตลาดประเภทที่ ๑ ต้องปฏิบัติเกี่ยวกับการดูแลรักษาความสะอาดเรียบร้อยภายในตลาด ให้ถูกต้องตามสุขลักษณะ ดังต่อไปนี้

(๑) บำรุงรักษาโครงสร้างต่างๆ ภายในตลาด ได้แก่ ตั้วอาคาร อุปกรณ์ต่างๆ เช่น สายไฟ หลอดไฟ พัดลม ท่อน้ำประปา เป็นต้น ให้อยู่ในสภาพที่ใช้งานได้ดีตลอดเวลา

(๒) จัดให้มีที่รองรับมูลฝอยที่ไม่รั่วซึมและมีฝาปิดประจำทุกแผง จัดให้มีการเก็บกวาดมูลฝอยบริเวณตลาดเป็นประจำ และดูแลที่รวบรวมมูลฝอยรวมให้ถูกสุขลักษณะเสมอ

(๓) จัดให้มีการทำความสะอาดตลาดเป็นประจำทุกวัน และล้างตลาดตามหลักการสุขาภิบาลอย่างน้อยเดือนละ ๑ ครั้ง

(๔) จัดให้มีการดูแลความสะอาดของห้องน้ำ ห้องส้วม ที่ถ่ายปัสสาวะ บ่อดักมูลฝอย บ่อดักไขมัน และระบบบำบัดน้ำเสียให้ใช้งานได้ตลอดเวลา

ข้อ ๓๐ ผู้ได้รับใบอนุญาตจัดตั้งตลาดประเภทที่ ๒ ต้องจัดให้มีการเก็บกวาดมูลฝอย ดูแลความสะอาดห้องน้ำ ห้องส้วม ที่ถ่ายปัสสาวะ บ่อดักมูลฝอย บ่อดักไขมัน และบ่อพักน้ำเสียหรือระบบบำบัดน้ำเสียให้ใช้งานได้ดี ดูแลที่รวบรวมมูลฝอยให้ถูกสุขลักษณะอยู่เสมอ และจัดให้มีการล้างตลาดด้วยน้ำสะอาดทุกวันที่เปิดทำการ

ข้อ ๓๑ ผู้ได้รับใบอนุญาตจัดตั้งตลาดประเภทที่ ๓ ต้องจัดให้มีการเก็บกวาด มูลฝอย ทำความสะอาดบริเวณตลาด ดูแลความสะอาดห้องน้ำ ห้องส้วม ตะแกรง ดักมูลฝอย ให้ใช้การได้ดี และดูแลที่รวบรวมมูลฝอยให้ถูกสุขลักษณะอยู่เสมอ ในขณะที่เปิดทำการ

ข้อ ๓๒ ผู้ได้รับใบอนุญาตจัดตั้งตลาดต้องไม่ทำการและต้องดูแลมิให้ผู้ใด กระทำการอันอาจทำให้เกิดเหตุรำคาญหรือการระบาดของโรคติดต่อ ดังต่อไปนี้

(๑) นำสัตว์ทุกชนิดเข้าไปในตลาด เว้นแต่สัตว์ที่นำไปขังไว้ในที่ขังสัตว์เพื่อ จำหน่าย

(๒) สะสม หมักหมม สิ่งหนึ่งสิ่งใดในตลาด ทำให้สถานที่สกปรกรกรุงรัง หรือเป็นที่เพาะพันธุ์สัตว์นำโรค

(๓) ถ่ายเท ทั้ง มูลฝอยหรือสิ่งปฏิกูลในที่อื่นใด นอกจากที่ซึ่งจัดไว้สำหรับ รongรับมูลฝอยหรือสิ่งปฏิกูล

(๔) ทำให้น้ำใช้ในตลาดเกิดความสกปรกขึ้นจนเป็นเหตุให้เสื่อมหรืออาจ เป็นอันตรายต่อสุขภาพ

(๕) ก่อหรือจุดไฟไว้ในลักษณะซึ่งน่าจะเป็นที่เดือดร้อนหรือเกิดอันตราย แก่ผู้อื่น

(๖) ใช้ตลาดเป็นที่พักอาศัยหลับนอน

(๗) กระทำการอื่นใดที่จะก่อให้เกิดเหตุรำคาญแก่ผู้อื่น

หมวด ๕

ผู้ขายและผู้ช่วยขายของในตลาด

ข้อ ๓๓ ผู้ขายและผู้ช่วยขายของในตลาด ต้องให้ความร่วมมือกับผู้ได้รับใบอนุญาตจัดตั้งตลาด เจ้าพนักงานสาธารณสุข และเจ้าพนักงานท้องถิ่น ในการดำเนินการที่เกี่ยวกับสุขลักษณะของตลาด อันได้แก่ การจัดระเบียบและกฎเกณฑ์ ในการรักษาความสะอาดของตลาดในเรื่องการจัดหมวดหมู่สินค้า การดูแลความสะอาด แผงขายสินค้า การรวบรวมมูลฝอย การล้างตลาด และการอื่น ๆ เช่น การฝึกอบรม ผู้ขายและผู้ช่วยขายของ

ข้อ ๓๔ ผู้ขายและผู้ช่วยขายของในตลาด ต้องวางสินค้าบนแผงขายสินค้า หรือในขอบเขตที่วางขายของที่จัดไว้ให้ ห้ามวางล้ำแผงขายสินค้าหรือขอบเขต หรือ ต่อเติมแผงขายสินค้าอันจะเป็นการกีดขวางทางเดินในตลาด และห้ามวางสินค้าสูง จากพื้นตลาดเกินกว่า ๑๕๐ เซนติเมตร

การวางและเก็บสินค้าประเภทอาหาร เครื่องดื่ม รวมทั้งเครื่องใช้ที่เกี่ยวกับ อาหารต้องสูงจากพื้นไม่น้อยกว่า ๖๐ เซนติเมตร และห้ามวางวัตถุอันตรายปะปน กับสินค้าประเภทอาหาร

ข้อ ๓๕ ผู้ขายและผู้ช่วยขายของในตลาด ต้องมีสุขลักษณะส่วนบุคคล ดังต่อไปนี้

(๑) มีสุขภาพร่างกายแข็งแรง ไม่เป็นโรคติดต่อ หรือโรคที่สังคมรังเกียจ หรือไม่เป็นพาหะนำโรคติดต่อ อันได้แก่ วัณโรค อหิวาตกโรค ไข้ไทฟอยด์ โรคบิด ไข้สวกไส ไข้หัด โรคคางทูม โรคเรื้อน โรคผิวหนังที่นารังเกียจ และโรคไวรัส ตับอักเสบนิดเอ

(๒) ในระหว่างการขายต้องแต่งกายสุภาพเรียบร้อย มีสุขอนามัยส่วนบุคคลที่ดี และต้องมีความรู้ด้านสุขาภิบาลอาหารและอื่นๆ ตามที่กรุงเทพมหานครกำหนด

(๓) ต้องได้รับการตรวจสอบสุขภาพตามที่เจ้าพนักงานสาธารณสุขกำหนด

ข้อ ๓๖ ผู้ขายของและผู้ช่วยขายของในตลาด ต้องปฏิบัติให้ถูกสุขลักษณะในการใช้กรรมวิธีการจำหน่าย ทำ ประกอบ ปรง เก็บ หรือสะสมอาหารหรือสินค้าอื่น และการรักษาความสะอาดของภาชนะ น้ำใช้ และของใช้ต่างๆ ดังต่อไปนี้

(๑) ลักษณะและประเภทของสินค้าที่ขาย ต้องสะอาด ปลอดภัย และเป็นสินค้าที่ไม่ผิดกฎหมายหรือต้องห้ามตามกฎหมาย

(๒) อาหารสดที่เกิดการเน่าเสียได้ง่าย ต้องจัดเก็บในอุณหภูมิที่เหมาะสมตามที่เจ้าพนักงานสาธารณสุขกำหนด

(๓) การจำหน่ายอาหารปรงสำเร็จ ต้องใช้เครื่องมือหรืออุปกรณ์ปกปิดอาหารเพื่อป้องกันการปนเปื้อน และรักษาเครื่องมือหรืออุปกรณ์ปกปิดให้สะอาดใช้การได้ดีอยู่เสมอ

(๔) ในกรณีที่มีการทำ ประกอบ และปรงอาหาร ต้องจัดสถานที่ไว้ให้เป็นสัดส่วนและต้องปฏิบัติให้ถูกต้องตามหลักสุขาภิบาลอาหาร

(๕) เครื่องมือ เครื่องใช้ และภาชนะอุปกรณ์ที่ใช้ ต้องสะอาดและปลอดภัย มีการล้างและการเก็บที่ถูกต้องทั้งก่อนและหลังการใช้งาน

หมวด ๖

ใบอนุญาต

ข้อ ๓๗ ห้ามมิให้ผู้ใดจัดตั้งตลาดวันแต่จะได้รับใบอนุญาตจากเจ้าพนักงานท้องถิ่น

ข้อ ๓๘ ความในข้อ ๓๗ มิให้ใช้บังคับแก่กระทรวง ทบวง กรม ราชการ ส่วนท้องถิ่น หรือองค์การของรัฐที่ได้จัดตั้งตลาดขึ้นตามอำนาจหน้าที่ แต่ในการ ดำเนินกิจการตลาดจะต้องปฏิบัติเช่นเดียวกับผู้รับใบอนุญาตตามบทบัญญัติแห่งพระราช บัญญัติการสาธารณสุข พ.ศ. ๒๕๓๕ และผู้รับใบอนุญาตตามข้อบัญญัติกรุงเทพมหานคร นี้ด้วย และให้เจ้าพนักงานท้องถิ่นมีอำนาจกำหนดเงื่อนไขเป็นหนังสือให้ผู้จัดตั้ง ตลาดตามข้อนี้ปฏิบัติเป็นการเฉพาะรายก็ได้

ข้อ ๓๙ ผู้ใดประสงค์จะจัดตั้งตลาดให้ยื่นคำขอรับใบอนุญาตจากเจ้าพนักงาน ท้องถิ่นตามแบบพร้อมกับหลักฐานตามที่กรุงเทพมหานครกำหนด

ข้อ ๔๐ เมื่อเจ้าพนักงานท้องถิ่นได้ตรวจสอบความถูกต้องและความสมบูรณ์ ของคำขอรับใบอนุญาตแล้ว ปรากฏว่าถูกต้องตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไข ที่กำหนดไว้ ให้ออกใบอนุญาตตามแบบที่กรุงเทพมหานครกำหนด

เงื่อนไขและวิธีการรับใบอนุญาตและการชำระค่าธรรมเนียมให้เป็นไปตามที่ กรุงเทพมหานครกำหนด

ข้อ ๔๑ เมื่อเจ้าพนักงานท้องถิ่นได้พิจารณาอนุญาตการจัดตั้งตลาดแล้ว ให้แจ้งให้ผู้ได้รับใบอนุญาตมารับใบอนุญาตพร้อมกับชำระค่าธรรมเนียมภายใน สิบห้าวันนับแต่วันที่ได้รับแจ้งจากเจ้าพนักงานท้องถิ่น หากพ้นกำหนดดังกล่าวแล้ว ผู้ได้รับใบอนุญาตไม่มารับใบอนุญาตหรือไม่ชำระค่าธรรมเนียม ให้ถือว่าผู้นั้นไม่ ประสงค์จะจัดตั้งตลาด ให้เจ้าพนักงานท้องถิ่นยกเลิกการอนุญาตนั้น

ข้อ ๔๒ เมื่อผู้รับใบอนุญาตประสงค์จะขอต่ออายุใบอนุญาต ให้ยื่นคำขอ ต่อเจ้าพนักงานท้องถิ่นตามแบบที่กรุงเทพมหานครกำหนด พร้อมกับเสียค่า ธรรมเนียมตามข้อบัญญัติกรุงเทพมหานครว่าด้วยค่าธรรมเนียมสำหรับการดำเนิน กิจการตามกฎหมายว่าด้วยการสาธารณสุข ก่อนใบอนุญาตสิ้นอายุ

ข้อ ๔๓ เมื่อได้รับคำขอรับใบอนุญาต คำขอต่ออายุใบอนุญาต หรือคำขอเปลี่ยนแปลงรายการในใบอนุญาต ให้เจ้าพนักงานท้องถิ่นตรวจสอบความถูกต้องและความสมบูรณ์ของคำขอ ถ้าปรากฏว่าคำขอดังกล่าวไม่ถูกต้องหรือไม่สมบูรณ์ตามหลักเกณฑ์ วิธีการ หรือเงื่อนไขที่กำหนดไว้ในข้อบัญญัติกรุงเทพมหานคร ให้เจ้าพนักงานท้องถิ่นรวบรวมความไม่ถูกต้องหรือความไม่สมบูรณ์นั้นทั้งหมดแจ้งให้ผู้ขออนุญาตแก้ไขให้ถูกต้องและสมบูรณ์ในคราวเดียวกัน และในกรณีจำเป็นที่จะต้องส่งคืนคำขอแก่ผู้ขออนุญาต ก็ให้ส่งคืนคำขอ พร้อมทั้งแจ้งความไม่ถูกต้องหรือความไม่สมบูรณ์ให้ทราบภายในสิบห้าวันนับแต่วันที่รับคำขอ

เจ้าพนักงานท้องถิ่นต้องออกใบอนุญาตหรือมีหนังสือแจ้งคำสั่งไม่อนุญาต พร้อมด้วยเหตุผลให้ผู้ขออนุญาตทราบภายในสามสิบวันนับแต่วันได้รับคำขอซึ่งมีรายละเอียดถูกต้องหรือครบถ้วนตามที่กำหนดในข้อบัญญัติกรุงเทพมหานคร

ในกรณีที่มีเหตุจำเป็นที่เจ้าพนักงานท้องถิ่นไม่อาจออกใบอนุญาตหรือยังไม่อาจมีคำสั่งไม่อนุญาตได้ภายในกำหนดเวลาตามวรรคสอง ให้ขยายเวลาออกไปได้อีกไม่เกินสองครั้ง ครั้งละไม่เกินสิบห้าวัน แต่ต้องมีหนังสือแจ้งการขยายเวลาและเหตุจำเป็นแต่ละครั้งให้ผู้ขออนุญาตทราบก่อนสิ้นกำหนดเวลาตามวรรคสองหรือตามที่ได้ขยายเวลาไว้แล้วนั้น แล้วแต่กรณี

ข้อ ๔๔ ใบอนุญาตให้มีอายุหนึ่งปีนับแต่วันที่ออกใบอนุญาต

ข้อ ๔๕ เมื่อผู้รับใบอนุญาตประสงค์จะเปลี่ยนแปลง ขยาย หรือลดเนื้อที่หรือบริเวณที่ใช้เป็นตลาด หรือขอแก้ไขรายการอื่นใดในใบอนุญาต ให้ยื่นคำขอต่อเจ้าพนักงานท้องถิ่นตามแบบที่กรุงเทพมหานครกำหนด และเมื่อได้รับอนุญาตเป็นหนังสือจากเจ้าพนักงานท้องถิ่นแล้ว จึงจะดำเนินการได้

ข้อ ๔๖ เมื่อผู้รับใบอนุญาตไม่ประสงค์จะประกอบการอีกต่อไป ให้ยื่นคำขอบอกเลิกการดำเนินการต่อเจ้าพนักงานท้องถิ่นตามแบบที่กรุงเทพมหานครกำหนด ก่อนถึงกำหนดการเสียค่าธรรมเนียมครั้งต่อไป

ข้อ ๔๗ ในกรณีที่ใบอนุญาตสูญหาย ถูกทำลาย หรือชำรุดในสาระสำคัญ ผู้รับใบอนุญาตจะต้องยื่นคำขอต่อเจ้าพนักงานท้องถิ่นตามแบบที่กรุงเทพมหานครกำหนด เพื่อขอรับใบแทนใบอนุญาตภายในสิบห้าวันนับแต่วันที่ได้รับทราบถึงการสูญหาย ถูกทำลาย หรือชำรุดในสาระสำคัญ

การออกใบแทนใบอนุญาตให้ดำเนินการตามหลักเกณฑ์ที่กรุงเทพมหานครกำหนด

หมวด ๗

บทกำหนดโทษ

ข้อ ๔๘ ผู้ใดฝ่าฝืนข้อบัญญัติกรุงเทพมหานครนี้มีโทษตามพระราชบัญญัติการสาธารณสุข พ.ศ. ๒๕๓๕

ประกาศ ณ วันที่ ๑๗ พฤศจิกายน พ.ศ. ๒๕๕๖

สมัคร สุนทรเวช

ผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานคร

หมายเหตุ :- เหตุผลในการประกาศใช้ข้อบัญญัติกรุงเทพมหานครนี้ คือ โดยที่เป็นการสมควรกำหนดหลักเกณฑ์เกี่ยวกับสิ่งปลูกสร้าง สุกัลยณะ การจัดสถานที่ การวางสิ่งของและการอื่นที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินกิจการตลาด หลักเกณฑ์และวิธีการเพื่อให้ผู้ได้รับใบอนุญาตจัดตั้งตลาดปฏิบัติเกี่ยวกับการดูแลรักษาความสะอาดเรียบร้อยภายในตลาดให้ถูกต้องตามสุกัลยณะและอนามัย การจัดให้มีที่รวบรวมหรือกำจัดสิ่งปฏิกูลหรือมูลฝอย การระบายน้ำทิ้ง การระบายอากาศ การจัดให้มีการป้องกันมิให้เกิดเหตุรำคาญ การป้องกันการระบาดของโรคติดต่อ ตลอดจนกำหนดหลักเกณฑ์ วิธีการเพื่อให้ผู้ขายของและผู้ช่วยขายของในตลาดปฏิบัติให้ถูกต้องเกี่ยวกับการรักษาความสะอาดบริเวณที่ขายของ สุกัลยณะส่วนบุคคล สุกัลยณะในการใช้ กรรมวิธีการจำหน่าย ทำ ประกอบ ปูรง เก็บหรือสะสมอาหารหรือสินค้าอื่น การรักษาความสะอาดของภาชนะ น้ำใช้ และของใช้ต่างๆ เพื่อประโยชน์ในการกำกับดูแลการขายของในตลาด ดูแลควบคุม ความปลอดภัยของอาหารที่จำหน่ายในตลาดเพื่อเป็นการคุ้มครองสุขภาพผู้บริโภค รวมทั้งหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขในการขอรับใบอนุญาต การออกใบอนุญาต การขอต่ออายุใบอนุญาต การต่ออายุใบอนุญาต การขอรับใบแทนใบอนุญาต การออกใบแทนใบอนุญาต และการขออนุญาตเปลี่ยนแปลง ขยายหรือลดเนื้อที่บริเวณที่ใช้เป็นตลาด ตลอดจนการกำหนดเวลาเปิดและปิดตลาด และการจัดตั้งคณะกรรมการตลาด เพื่อประโยชน์ในการกำกับดูแลตลาด ซึ่งการดำเนินการดังกล่าว มาตรา ๓๕ มาตรา ๓๗ มาตรา ๕๔ มาตรา ๕๕ และมาตรา ๕๘ แห่งพระราชบัญญัติการสาธารณสุข พ.ศ. ๒๕๓๕ อันเป็นพระราชบัญญัติที่มีบทบัญญัติบางประการเกี่ยวกับการจำกัดสิทธิและเสรีภาพของบุคคล ซึ่งมาตรา ๒๕ ประกอบกับมาตรา ๓๕ มาตรา ๔๘ และมาตรา ๕๐ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย บัญญัติให้กระทำได้โดยอาศัยอำนาจตามบทบัญญัติแห่งกฎหมาย ประกอบกับมาตรา ๕๗ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการกรุงเทพมหานคร พ.ศ. ๒๕๒๘ บัญญัติให้ตราเป็นข้อบัญญัติกรุงเทพมหานคร จึงจำเป็นต้องตราข้อบัญญัติกรุงเทพมหานครนี้